

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

ساده

۱- در جای خالی جمله ی زیر، کدام کلمه قرار می گیرد؟

« شهید بابایی، ... برای استقلال و آزادی ایران جنگید.»

پاسخ: دلاور + انه ← دلاورانه

متوسط

۲- در جمله ی زیر چه کسی عمل «دیدن» را انجام داده است؟

«شما دیشب خواب بسیار خوبی دیده اید.»

پاسخ: کلمه ی شما است که نشان می دهد چه کسی خواب را دیده است

دشوار

۳- در بین واژ ههای زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

« ساحل _ سبور _ آغوش _ طمع _ بحث _ صحبت _ هلوا _ صحنه»

پاسخ: صورت صحیح کلمات نادرست: «صبور _ حلوا»

ساده

۴- در کدام گزینه، هر دو واژه از نظر املایی صحیح هستند؟

۱) آغوش _ حریص ۲) صنعت _ احسان

۳) رزمنده گان _ غرّش جانوران ۴) ملاقات _ قوطه

پاسخ: گزینه ی «۲»

صورت صحیح کلمات نادرست: گزینه ی «۱»: حریص / گزینه ی «۳»: رزمندگان / گزینه ی «۴»: غوطه

۵- بیت زیر با کدام عبارت بیش ترین ارتباط را دارد؟

«دست در دست هم دهیم به مهر / میهن خویش را کنیم آباد»

۱) زبان فارسی، زبان ملی ما ایرانیان است و برای حفظ میهن بسیار اهمیت دارد.

۲) مرزنشینان، نگهبانان اصلی وطن هستند.

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

۳) تکیه به قرآن و اسلام و پیروی از رهبر، باعث اتحاد مردم می شود.

۴) هر ایرانی باید به وظیفه ی خود عمل کند تا با همدلی، ایرانی خرم داشته باشیم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت صورت سؤال و عبارت گزینه ی «۴»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که همدلی و همکاری مردم ایران، باعث عمران و آبادانی کشور می شود.

۶- در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟

۱) ای خوش بوترین، ای عزیزترین قائب، بیا!

۲) هنوز دو غورت و نیمش باقیست.

۳) این دو خواب گذار که یک حرف زدند.

۴) همه ی کسانی که در مناطق مرزی زندگی می کنند، نگهبان اصلی وطن هستند.

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی «۱»: غایب / گزینه ی «۲»: قورت / گزینه ی «۳»: خواب گزار

۷- در کدام یک از ابیات زیر، نام محلّ انجام یک شغل آمده است؟

۱) وان کسان کز وجود بی خبرند / زین درآیند و زان دگر گذرند

۲) هر کسی در بهانه تیزهش است / کس نگوید که دوغ من ترش است (تیزهش: تیزهوش)

۳) مرغ زیرک به جست وجوی طعام (غذا) / به دو پای او فتد همی در دام

۴) بر در این دکان قصّابی / بی جگر کم نواله ای یابی (نواله: لقمه)

پاسخ: گزینه «۴»

در بیت گزینه ی «۴»، «قصّابی» محلّ کار «قصّاب» است.

۸- فعل جمله ی کدام گزینه به درستی به کار رفته است؟

۱) علی و پدرش به مدرسه رفت.

۲) دوستان زهرا از مسافرت برگشت.

۳) معلم، دانش آموزان را تشویق کردند.

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

۴، هم کلاسی های مریم، از موفقیت او در درس هایش خوشحال شدند.

پاسخ: گزینه ی «۴» بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: علی و پدرش به مدرسه رفتند.

گزینه ی «۲»: دوستان زهرا از مسافرت برگشتند.

گزینه ی «۳»: معلم، دانش آموزان را تشویق کرد.

۹- در پایان کدام یک از عبارات زیر، نمی توان واژه ی «گرفت» را قرار داد؟

۱) معلم فارسی، دیروز امتحان سختی از دانش آموزان

۲) نمایندگان کلاس، توپ فوتبال را از آقای ناظم

۳) دل حسین به علت تندتند غذا خوردن، درد

۴) لوله ی فاضلاب خانه ی ما دیشب

پاسخ: گزینه ی «۲»

در پایان عبارت گزینه ی «۲»، باید واژه ی «گرفتند» به کار رود.

۱۰- بیت زیر با کدام عبارت بیش ترین ارتباط را دارد؟

«دست در دست هم دهیم به مهر / میهن خویش را کنیم آباد»

۱) زبان فارسی، زبان ملی ما ایرانیان است و برای حفظ میهن بسیار اهمیت دارد.

۲) مرزنشینان، نگهبانان اصلی وطن هستند.

۳) تکیه به قرآن و اسلام و پیروی از رهبر، باعث اتحاد مردم می شود.

۴) همدلی و همکاری مردم ایران، باعث عمران و آبادانی کشور می شود.

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت صورت سؤال و عبارت گزینه ی «۴»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که همدلی و همکاری مردم ایران، باعث

عمران و آبادانی کشور می شود.

۱۱- در کدام گزینه، تعداد غلط های املایی کمتر است؟

۱) خواب گذار- غرق- تشکچه- علاقه

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

۲) حریص- نغمه- طراوت- صبح دلپذیر

۳) هکیم- فروغ- غرض داد- غذای مخصوص

۴) طمع- سمات- اشغالگران- ضبط صوت

پاسخ: گزینه ی «۱» صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی «۱»: خواب گزار

گزینه ی «۲»: حریص- نغمه

گزینه ی «۳»: حکیم- قرض داد- غذای مخصوص

گزینه ی «۴»: اشغالگران- ضبط صوت

۱۲- ساختار کدام واژه با سایر واژه ها متفاوت است؟

۱) دل گیر ۲) دلیر ۳) دل نواز ۴) دل خواه

پاسخ: گزینه ی «۲»

کلمه ی «دلیر» یک ترکیب نیست و کلمه ای ساده می باشد و به معنای «شجاع» است.

۱۳- در جای خالی جمله ی زیر، کدام کلمه قرار می گیرد؟

« شهید بابایی، ... برای استقلال و آزادی ایران جنگید.»

۱) مقتدر ۲) شجاع ۳) دلاورانه ۴) دلیر

پاسخ: گزینه ی «۳» دلاور + انه ← دلاورانه

متوسط

۱۴- در متن زیر به کدام مورد اشاره نشده است؟

«برخی از ما در مناطق مختلف کشور، به زبان مادری و محلی خود حرف می زنیم؛ زبان های محلی، گنجینه ای

با ارزش هستند، ولی زبان فارسی، زبان ملی ما ایرانیان است و برای حفظ میهن، بسیار بااهمیت است.»

۱) ارزشمندی زبان های محلی ۲) برتری زبان های محلی بر زبان ملی

۳) تأثیر زبان ملی در حفظ میهن ۴) تفاوت زبان های محلی در مناطق مختلف ایران

پاسخ: گزینه ی «۲» در متن صورت سؤال، بیان نشده که زبان های محلی از زبان ملی برتر هستند.

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

۱۵- در کدام گزینه نام محل یک شغل آمده است؟

۱) خیاط روزگار به بالای (قد، هیچ مرد / پیراهنی ندوخت که آن را قبا نکرد

۲) مرد بزاز و زرگر و عطار / خوبی کار و نعمت بسیار

۳) شادمان شد نفس او کان (که آن، زر بدید / رفت سوی نانوا و نان خرید

۴) بر این دکان قصابی / بی جگر کم نواله ای یابی (نواله: لقمه)

پاسخ: گزینه ی «۴»

در گزینه ی «۴»، «قصابی» به عنوان محل کار قصاب به کار رفته است.

۱۶- در کدام گزینه، تعداد بیشتری نادرستی املائی وجود دارد؟

۱) صحبت- اهادیث- مأموران- عمر طولانی

۲) افتخوار- حفظ- قَسر- آغوش

۳) گریزان- هلوا- بغداد- تحصیلات

۴) مناطق مرزی- اطرافیان- طمع- حکیم

پاسخ: گزینه ی «۳» صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی «۱»: احادیث (۱ غلط املائی)

گزینه ی «۲»: افتخار- قصر (۲ غلط املائی)

گزینه ی «۳»: گریزان- حلوا- بغداد (۳ غلط املائی)

گزینه ی «۴»: حکیم (۱ غلط املائی)

۱۷- متن زیر بیش از هر چیزی به چه موضوعی اشاره دارد؟

«تکیه به قرآن و اسلام و پیروی از رهبر است که باعث اتحاد مردم می شود. ما اگر همیشه یاور هم باشیم و از خدای

بزرگ یاری بجویم، موفق می شویم.»

۱) اهمیت همبستگی

۲) اهمیت توجه تاریخ کشور

۳) اهمیت خون شهدا

۴) اهمیت علم و صنعت

پاسخ: گزینه ی «۱»

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

متن صورت سؤال عامل موفقیت را اتحاد و کنار هم بودن مردم می داند، بنابراین بیش از هر چیز به اهمیت همبستگی اشاره دارد

۱۸- جاهای خالی ابیات زیر، به ترتیب با کلمات کدام گزینه کامل می شود؟

«چون نیاکان باستانی / راست گوی و

همه در فکر و وطنیم / همه در دین و ایمانیم»

(۱) خویش- درست پیمانیم- ملت- بند (۲) خویش- درست کاریم- میهن- فکر

(۳) خود- درست پیمانیم- میهن- فکر (۴) خود- درس تکاریم- ملت- بند

پاسخ: گزینه «۱» صورت کامل شده ی ابیات:

«چون نیاکان باستانی خویش / راست گوی و درست پیمانیم.

همه در فکر ملت و وطنیم / همه در بند دین و ایمانیم»

۱۹- در کدام یک از ابیات زیر، نام محلّ انجام یک شغل آمده است؟

(۱) وان کسان کز وجود بی خبرند / زین درآیند و زان دگر گذرند

(۲) هر کسی در بهانه تیزهش است / کس نگوید که دوغ من ترش است (تیزهش: تیزهوش)

(۳) بر در این دکان قصّابی / بی جگر کم نواله ای یابی (نواله: لقمه)

(۴) مرغ زیرک به جست وجوی طعام (غذا) / به دو پای او فتد همی در دام

پاسخ: گزینه ی «۳»

در بیت گزینه ی «۳»، «قصّابی» محلّ کار «قصّاب» است.

۲۰- کدام گزینه باعث اتحاد مردم ایران می شود؟

(۱) پیشرفت در زمینه های علمی و کشاورزی (۲) شناخت تاریخ و گذشته ی ایران

(۳) تکیه به قرآن و اسلام و پیروی از رهبر (۴) توجّه به صنعت و پیشرفت در علم

پاسخ: گزینه ی «۳»

با توجّه به متن درس «ایران آباد»، «تکیه به قرآن و اسلام و پیروی از رهبر» است که باعث اتحاد مردم ایران می شود.

پیشرفت در زمینه ی کشاورزی و توجّه به علم و صنعت باعث سربلندی است.

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

با شناخت گذشته ی وقایع ایران، درس های زیادی می توان آموخت.

۲۱- شهیدان «عباس بابایی» و «عباس دوران» در کدام بخش دفاع مقدّس به شهادت رسیدند؟

(۱) نیروی دریایی- نیروی هوایی

(۲) نیروی هوایی- نیروی هوایی

(۳) نیروی هوایی- نیروی دریایی

(۴) نیروی زمینی- نیروی دریایی

پاسخ: گزینه ی «۲»

خلبانان شهید «عباس بابایی» و «عباس دوران»، از شهدای بخش نیروی هوایی دفاع مقدّس بودند.

دشوار

۲۲- در کدام گزینه، هم خانواده ی کلمه ی «مرحله» نیامده است؟

(۱) مراحل

(۲) رحلت

(۳) رحمت

(۴) راحله

پاسخ: گزینه ی «۳»

کلمه ی «مرحله» دارای سه حرف اصلی «ر ح ل» است. کلمات «مراحل، رحلت و راحله» این سه حرف اصلی را

دارند، ولی کلمه ی «رحمت» دارای سه حرف اصلی «ر ح م» است و با کلمه ی «مرحله» هم خانواده نیست.

۲۳- مفهوم مصراع اوّل بیت «دست در دست هم دهیم به مهر / میهن خویش را کنیم آباد» به کدام گزینه نزدیک تر است؟

(۱) دست های خود را در دست هم قرار دهیم.

(۲) با هم متحد و هماهنگ باشیم.

(۳) با هم دوست باشیم.

(۴) با هم کار کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۲»

مفهوم این بخش از شعر که در درس «ایران آباد» آمده است، به اتّحاد و هم بستگی و هماهنگی بین مردم ایران اشاره دارد.

۲۴- با توجّه به داستان «بوی سیب و یاس»، مشخص ترین ویژگی های پدربزرگ چه بود؟

(۱) شجاعت، ایثار، فداکاری

(۲) مهربانی، فداکاری، سربلندی

(۳) عشق، شجاعت، صمیمیت

(۴) مهربانی، فداکاری، ایثار

پاسخ: گزینه ی «۱» مشخص ترین ویژگی پدربزرگ، شجاعت، ایثار و فداکاری بود که در راه دفاع از میهن انجام داد.

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

۲۵- بیت زیر با کدام عبارت بیشترین ارتباط را دارد؟

«دست در دست هم دهیم به مهر / میهن خویش را کنیم آباد»

۱) زبان فارسی، زبان ملی ما ایرانیان است و برای حفظ میهن بسیار اهمیت دارد.

۲) مرز نشینان، نگهبانان اصلی وطن هستند.

۳) تکیه به قرآن و اسلام و پیروی از رهبر، باعث اتحاد مردم می شود.

۴) هر ایرانی باید به وظیفه ی خود عمل کند تا با همدلی، ایرانی خرم داشته باشیم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت صورت سؤال و عبارت گزینه ی «۴»، هر دو به این مسئله اشاره دارند که همدلی و همکاری مردم ایران، باعث عمران و آبادانی کشور می شود.

۲۶- با توجه به درس «ایران آباد»، کدام گزینه صحیح است؟

۱) دفاع مقدس ما، هفت سال طول کشید.

۲) شهید عباس بابایی از شهدای نیروی دریایی است.

۳) به نظر گروه جغرافیا، همه ی کسانی که در مناطق مرکزی میهن زندگی می کنند، نگهبان اصلی وطن هستند.

۴) به نظر گروه همبستگی، چیزی که بیش تر از همه برای پاسداری از میهن لازم است، تکیه به قرآن اسلام و پیروی از رهبر است که باعث اتحاد مردم می شود.

پاسخ: گزینه ی «۴» بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: دفاع مقدس ما، هشت سال طول کشید.

گزینه ی «۲»: شهید عباس بابایی از شهدای نیروی هوایی است.

گزینه ی «۳»: به نظر گروه جغرافیا، همه ی کسانی که در مناطق مرزی میهن زندگی می کنند، نگهبان اصلی وطن هستند.

۲۷- در چه تعداد از واژه های زیر، با اضافه کردن حرف «ه» به پایان آن ها، واژه ی جدید و معناداری ساخته می شود؟

«قفس _ دهان _ تن _ دامن _ ریش _ زبان _ دندان _ باران _ دست _ پاک»

پاسخنامه فارسی سوم درس چهاردهم

۴، شش

۳، هفت

۲، هشت

۱، نه

پاسخ: گزینه ی «۲»

واژه های جدید و معنادار ساخته شده با افزودن «ه» به کلمات:

«قفس + ه قفسه / دهان + ه دهانه / تن + ه تَنه / دامن + ه دامنه / ریش + ه ریشه / زبان + ه زبانه / دندان + ه

دندانه / دست + ه دسته»

۲۸- در کدام یک از ابیات زیر، نام محلّ انجام یک شغل آمده است؟

۱) وان کسان کز وجود بی خبرند / زین درآیند و زان دگر گذرند

۲) هر کسی در بهانه تیزهش است / کس نگوید که دوغ من ترش است (تیزهش: تیزهوش)

۳) بر در این دگان قصّابی / بی جگر کم نواله ای یابی (نواله: لقمه)

۴) مرغ زیرک به جست وجوی طعام (غذا) / به دو پای او فتد همی در دام

پاسخ: گزینه ی «۳»

در بیت گزینه ی «۳»، «قصّابی» محلّ کار «قصّاب» است.